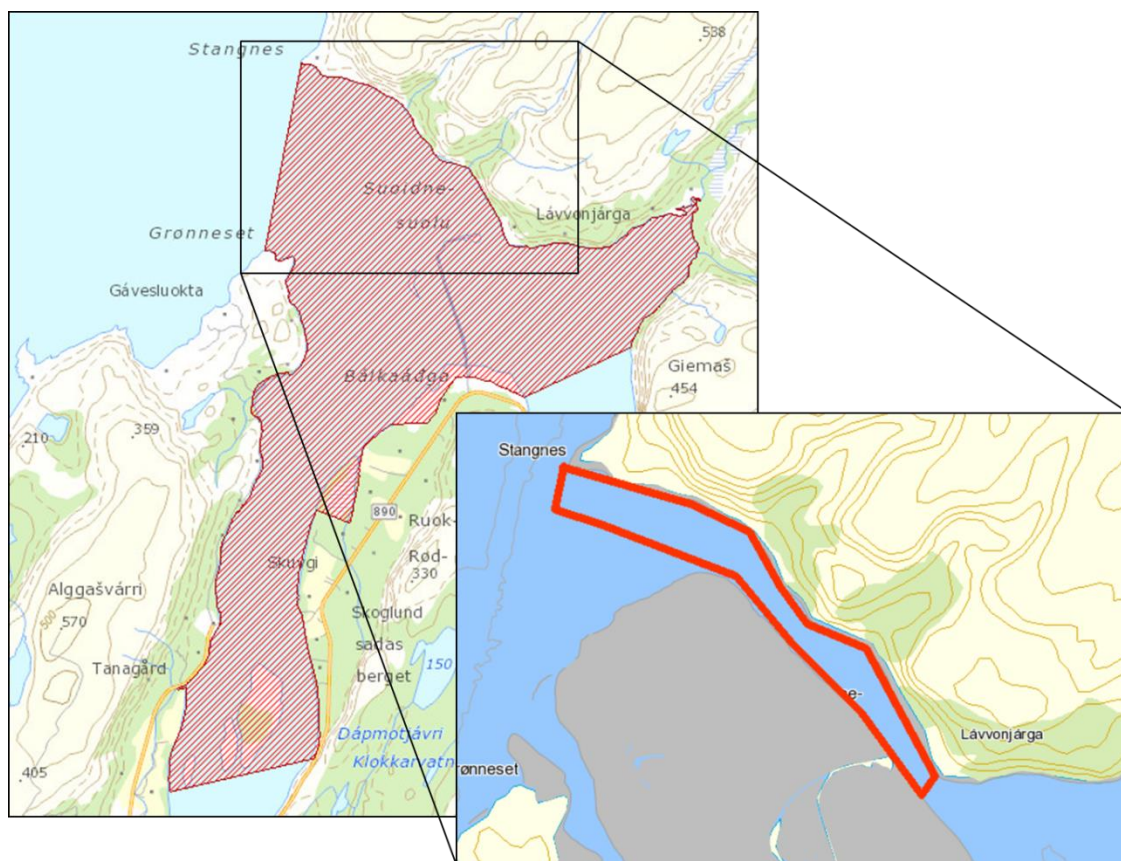


NOTAT

Oppdrag **Marin naturkartlegging i Leirpollen, Finnmark**
Kunde **Kystverket**
Notat nr. **004**
Dato **2014/07/08**
Til **Arnt Edmund Ofstad, Kystverket**
Fra **Hans Olav Sømme, Rambøll**
Kopi **Tom Jahren, Rambøll**

1. Bakgrunn

Kystverket skal utdype innseilingen til Leirpollen i Finnmark (Figur 1). Massene generert av utdypingen tenkes plassert i deponi i forkant av tanadeltaet. Siden tiltaksområdet ligger innenfor grensa til Tanamunningen naturreservat ønsker Kystverket en marin naturkartlegging av området.



Figur 1. Figuren viser kart av Tanamunningen naturreservat (rød skravering) og tiltaksområdet i innseilingen til Leirpollen (rødt omriss).

Nasjonal kartlegging av marine naturtyper for Finnmark er per dags dato kun i startfasen. Kartleggingen vil omfatte 12 naturtyper og 4 nøkkelhabitater (DN-håndbok 19/2007). Siden det ikke foreligger registreringer for gjeldende område har Kystverket engasjert Rambøll til å gjøre en kartlegging av området.

Kartleggingen innebærer analysering av bløtbunnsfauna, registrering av marine naturtyper ved videofilming, samt skrivebordsstudie av effekt av tiltaket på marine pattedyr, fugl og fisk. Foreliggende notat presenterer resultater fra filming med undervannsvideokamera.

2. Områdebeskrivelse

Tanamunningen naturreservat er et særpreget deltaområde med stor betydning for våtmarksfugl og sjøfugl. Deltaområdet er det største i Norge som ikke er påvirket av større inngrep. Tanamunningen er vernet i henhold til Ramsar-konvensjonen. Norge er dermed forpliktet til å vektlegge bevaring av området.

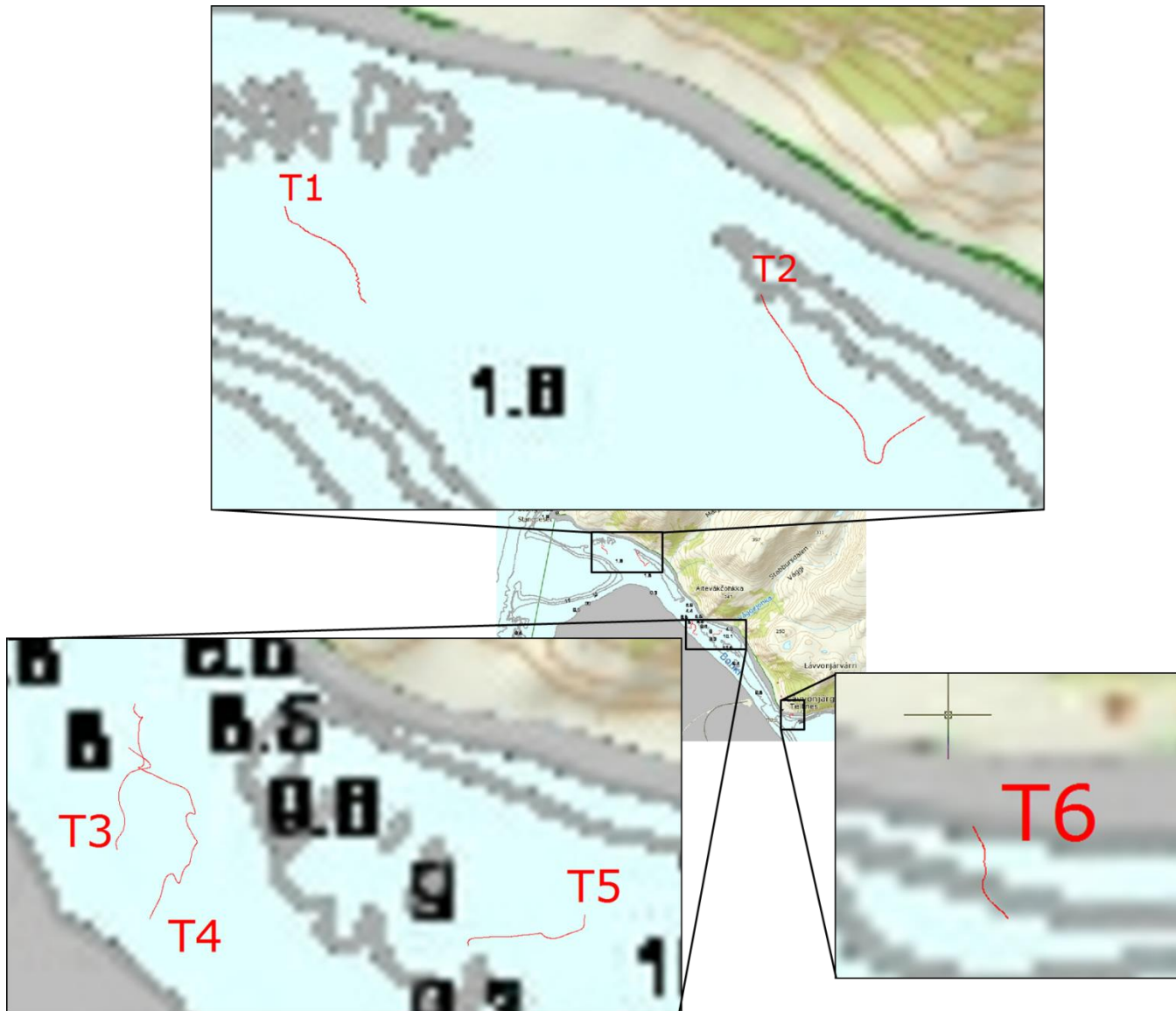
Den sterke strømmen fra Tanaelva transporterer store mengder løsmasser og gjør at området stadig er i forandring og forandrer seg år fra år. Tanamunningen er vernet på bakgrunn av det store terrestriske biomangfoldet og den høye produksjonen som finnes her. Det terrestriske biomangfoldet er sterkt knyttet til de marine ressursene. For eksempel fungerer strand- og gruntvannsområdene som næringsplass for store mengder sjøfugl. Naturreservatet huser også en fast og særegen stamme av steinkobbe (Naturbase.no).

3. Metode

Filming med undervannsvideokamera er en effektiv metode for å dokumentere habitater og bunntyper i sjø. Metoden går ut på at det filmes i transekter over sjøbunnen. Filmen ble lagret på et minnekort og filmen tolket i etterkant. Tolkningen ga grunnlag for vurdering av marine naturtyper. Marine naturtyper er definert i Direktoratet for naturforvaltnings håndbok 19 *Kartlegging av marint biologisk mangfold 19* (2001, rev 2007). Eventuelle rødliste- og svartliste arter ble registrert.

Filmingen ble utført 28.11.13. Figur 2 viser sporingsloggen til båten og tilsvarer transektene det ble filmet i.

I tillegg til ovenstående registreringer har Rambøll fått tilsendt en dykkervideo fra tiltaksområdet. Videoen er ikke stadfestet med koordinater, men dykkeren skal ha startet opptakene ut fra rødstake ved Stangnes (Figur 1) og deretter fulgt strømmen sørøst innover i innløpet. Videoen ble tatt opp 7. mai 2013. Rambølls videopptak og tilsendt videopptak dannet grunnlag for foreliggende notat.



Figur 2. Transekter for videooptak utført i tiltaksområdet i leirpollen 28.11.13.

4. Resultater og diskusjon

I Vedlegg 1 er det presentert typiske bilder av sjøbunnen i området. Bildene er hentet fra Rambølls- og tilsendt undervannsvideo og er ment å gi et inntrykk av naturmiljøet i området.

Analysering av video fra Rambølls undervannsfilmning utført november 2013 viser at sjøbunnen langs transektene består av sand (Figur 3-Figur 10 og Figur 13-Figur 15). Basert på opptakene er det lite sannsynlig at det finnes sjøbunn av annet substrat innenfor tiltaksområdet. Ved den nordlige delen av transekt 6, innerst ved land, ble det registrert et lite parti med hardbunn (Figur 11 og Figur 12). Dette partiet ligger derimot trolig utenfor tiltaksområdet.

Tilsendt video er i samsvar med Rambølls resultater og viser at sjøbunnen også i dette området består av sand. Det ble ikke registrert noen naturtyper (som definert i DNs håndbok 19) i områdene hvor opptakene (både Rambølls video og tilsendt video) ble gjort.

Opptakene fra området indikerer at strømmen danner relativt store sanddyner noen steder i tiltaksområdet. Dette tyder på at sjøbunnen stadig er i endring og bevegelse. Dette kommer til syne i tilsendt dykkervideo hvor man kan se at strømmen eroderer på sanddynene (Figur 15 i Vedlegg 1). Et slikt miljø vil være ugunstig for naturtypen «ålegrasenger» som raskt ville blitt begravd eller erodert bort.

Det ble ikke registrert rødliste- eller svartlistearter i transektene det ble filmet i.

5. Konklusjon

Det ble ikke registrert marine naturtyper (som definert i DNs håndbok 19) i transektene det ble filmet i. Basert på undervannsvideoene fra tiltaksområdet i Leirpollen 28.11.13, samt tilsendt video fra mai 2013 vurderer Rambøll det som svært lite sannsynlig at det finnes marine naturtyper innenfor tiltaksområdet. Det ble heller ikke registrert rødliste- eller svartlistearter i transektene det ble filmet i.

1. Vedlegg 1 – bilder fra undervannsvideo

1.1 Transekt 1



Figur 3. Typisk bilde av sjøbunnen fra transekt 1. Sjøbunnen består av sand.

1.2 Transekt 2



Figur 4. Typisk bilde av sjøbunnen fra transekt 2. Sjøbunnen består av sand.

1.3 Transekt 3

Figur 5. Typisk bilde av sjøbunnen fra transekt 3. Sjøbunnen består av sand.



Figur 6. Typisk bilde av sjøbunnen fra transekt 3. Sjøbunnen består av sand.

1.4 Transekt 4

Figur 7. Typisk bilde av sjøbunnen fra transekt 4. Området er svært dynamisk og den sterke strømmen gir dannelse av sanddyner.



Figur 8. Typisk bilde av sjøbunnen fra transekt 4. Sjøbunnen består av sand.

1.5 Transekt 5

Figur 9. Typisk bilde av sjøbunnen fra transekt 5. Sjøbunnen består av sand.



Figur 10. Bilde av sjøbunnen fra transekt 5. Sjøbunnen består av sand. Bakerst i bildet kan det skimtes makroalger som mest sannsynlig er festet på stein. Makroalger trenger substrat av en viss størrelse for ikke å bli transportert bort av strøm.

1.6 Transekt 6

Figur 11. Bilde av sjøbunnen fra transekt 6. Filmingen her startet innerst ved land og bildet er hentet fra samme område. Sjøbunnen her har innslag av hardbunn og makroalger har festet seg på en større stein. Makroalger trenger substrat av en viss størrelse for ikke å bli transportert bort av strøm. Bildet er mest sannsynlig utenfor tiltaksområdet.



Figur 12. Bilde av sjøbunnen fra transekt 6. Filmingen her startet innerst ved land og bildet er hentet fra samme område. Sjøbunnen her har innslag av hardbunn. På bildet ses blåskjell som har festet seg på fast substrat. Som med makroalger trenger også blåskjell substrat av en viss størrelse for ikke å bli transportert bort av strøm. Bildet er mest sannsynlig utenfor tiltaksområdet.



Figur 13. Den sørlige delen av transekt 6 er trolig innenfor tiltaksområdet og bildet gir et inntrykk av hvordan sjøbunnen typisk ser ut her.

1.7

Bilder fra tilsendt video



Figur 14. Typisk bilde av sjøbunnen fra tilsendt dykkerfilm. Bildet viser hvordan strømmen har dannet sanddyner.



Figur 15. Typisk bilde av sjøbunnen fra tilsendt dykkerfilm. Bildet viser hvordan strømmen eroderer på sanddynene (rødt omriss) og gir et bilde av det dynamiske miljøet ved Tanamunningen.